

REFERAT Psykiatri- og Socialudvalget 2022-2025 d. 12-06-2024

Mødedato Onsdag d. 12. juni 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale A, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af den videre proces i forhold til stabilisering af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afde	4
Drøftelse: Opfølgning på temadag d. 22. maj vedr. Budget 2025.....	6
Lukket: Godkendelse af navngivning af tilbud til unge med svær selvskadende adfærd	7
Godkendelse – Etablering af erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshandicap -	8
Orientering om Lærings- og kvalitetsteam vedr. nedbringelse af tvang i psykiatrien.....	11
Orientering om årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023 og ny partnerskabsaftale "A	13
Godkendelse - Mødeplan for 2025 for Regionsråd og Forretningsudvalg m.fl.....	15
Orientering: Program for "Åbent Hospital 2024".....	17
B: Orientering om ændringer i psykiatriloven.....	18
B: Orientering om resultater fra Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) i Ps	20
Orientering.....	22
Eventuelt.....	23
Underskrift af mødeprotokol.....	24

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-7-24

Sagsfremstilling

Vibeke Gamst (formand)
Malene Busk (næstformand)
Ali Hassan
Anna-Grethe Sperling
Peter Østergaard Larsen
Jes V. Laursen
Kim Frost
Kirsten Morild Andersen
Malou Skeel

Administrative deltagere

Psykiatridirektør Jan Mainz
Socialdirektør Dorte Juul Hansen
Specialkonsulent Kristian Schmidt-Kristensen (udvalgssekretær)

Ad Hoc deltagere

Cheflæge ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling Linda Hardisty Bramsen, Psykiatrien
Chefsygeplejerske ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling Troels Bjørn, Psykiatrien
Chefpsykolog ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling Søren Martin Andersen, Psykiatrien
Lægefaglig direktør Tina Gram Larsen, Psykiatrien

Beslutning

Psykiatrici- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Udvalget var beslutningsdygtigt.

Afbud fra Kirsten Morild Andersen

Punkt 2: Godkendelse af den videre proces i forhold til stabilisering af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling

1-40-72-1651-24

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget har i en længere periode haft fokus på børne – og ungdomspsykiatrien, idet den stigende efterspørgsel har betydet lange ventelister for mange patienter.

Cheflæge Linda Hardisty Bramsen, chefsygeplejerske Troels Bjørn og chefpsykolog Søren Martin Andersen deltager på mødet og orienterer om den videre proces med at stabilisere og udvikle Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling og dermed sikre, at børn og unge får den rette hjælp.

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget godkender den videre proces i forhold til stabilisering af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Sagsfremstilling

Der er de seneste år sket en stigning i efterspørgslen på det ambulante område i børne- og ungdomspsykiatrien. Dette gælder både nationalt og i Region Nordjylland. Denne udvikling har medvirket til kapacitetsudfordringer samt stigende ventetid til udredning.

Psykiatrien og afdelingsledelsen arbejder målrettet med at øge det tværsektorielle samarbejde, da det er erfaringen, at det er til gavn for de samlede patientforløb. I den forbindelse har Psykiatrien indledt et samarbejde med samtlige kommuner om at arbejde videre med STIME. Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling får i den forbindelse en konkret opgave med at undervise og supervisere kommunale medarbejdere til at varetage STIME-indsatsen i kommunerne.

I vedlagte notat om Stabilisering og kapacitetsopbygning af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling (bilag 1) er de samlede indsatser beskrevet. Notatet danner overblik over indsatserne i forhold til stabiliseringen og behovet for kapacitetsopbygning. Notatet blev behandlet i Psykiatri- og Socialudvalget den 6. september 2023, hvor udvalget ønskede, at der arbejdes videre med fokus på formuleringerne om brug af private aktører, speciallæger som vikarer, digitale løsninger og øget brug af andre faggrupper. Dette er efterfølgende indarbejdet i notatet.

Afdelingsledelsen vil på mødet fortælle om arbejdet med de indsatser, der vil være med til at stabilisere og udvikle børne - og ungdomspsykiatrien. Herunder opfølgning på indsatserne i Tilgængelighedsanalysen (bilag 2), ADRÆT-rapporten (bilag 4), Rigsrevisionens beretning samt indsatserne i 10-årsplanen. Herudover vil afdelingsledelsen fortælle om de tiltag, der løbende arbejdes med for at udvikle de interne processer i Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling til gavn for de samlede patientforløb.

Psykiatri- og Socialudvalget bedes på denne baggrund drøfte og godkende den videre proces, hvor følgende områder indgår:

- Organisering af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling
- Kapacitetsopbygning af Børne- og Ungdomspsykiatrien
- Styrkelse af det tværsektorielle samarbejde

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Godkender den videre proces i forhold til stabilisering af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Psykiatri- og Socialudvalget fik en orientering, af cheflæge Linda Hardisty Bramsen, chefsygeplejerske Troels Bjørn og chefpsykolog Søren Martin Andersen, om den videre proces med at stabilisere og udvikle Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Psykiatri- og Socialudvalget drøftede stabiliseringen af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, og godkendte den videre proces i forhold til stabilisering af Børne - og Ungdomspsykiatrisk Afdeling.

Udvalget ønsker på udvalgtes møde til august, at:

- få en orientering på investeringsbehovet for at nedsætte ventelisten/ventetiden,
- få en orientering på udviklingen i udredte og behandlede patienter i B&U på pba. Adrætrappen,
- få en orientering om, hvor de ekstra tilførte midler til Psykiatrien bliver brugt henne.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Bilag 1. Notat Stabilisering og kapacitetsopbygning af BU Final

Bilag 2. Tilgængelighedsanalysen - Rapporten

Bilag 3. Handleplan - Tilgængelighedsanalysen

Bilag 4. Adræt rapport - Stabilisering af Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Nordjylland

Punkt 3: Drøftelse: Opfølgning på temadag d. 22. maj vedr. Budget 2025

1-31-78-67-24

Resumé

Regionsrådet afholdte temamøde d. 22. maj vedr. Budget 2025.

På dette møde følges der op på de politiske drøftelser på mødet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet afholdte temamøde d. 22. maj vedr. Budget 2025.

På mødet redegjorde udvalgsformændene for de politiske prioriteringsforslag hvert udvalg er kommet med, og som blev godkendt af Forretningsudvalget d. 13. maj.

På dette møde følges der op på de politiske drøftelser, herunder om de politiske input fra Regionrådet giver anledning til justeringer, og/eller om der er områder udvalget ønsker administrativ opfølgning på frem mod færdiggørelse af det endelige budgetmateriale.

Administrationen har foretaget enkelte indholdsmæssige ændringer i det materiale, som blev forelagt på udvalgets møde den 8. maj under punkt 5. Budget 2025 - tredje budgetdrøftelse. Der redegøres mundtligt for ændringerne i materialet på mødet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Følger op på de politiske drøftelser på temamøde d. 22. maj vedr. Budget 2025.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Psykiatri- og Socialudvalget fulgte op på de politiske drøftelser på temamøde d. 22. maj vedr. Budget 2025, og udvalget besluttede, at der på udvalgets møde den 14. august 2024 gives en gennemgang af de midler, der udmøntes til psykiatrien med 10-årsplanen. Gennemgangen ses i sammenhæng med Psykiatriens samlede økonomi og drøftelserne omkring Budget 2025.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Punkt 4: Lukket: Godkendelse af navngivning af tilbud til unge med svær selvskadende adfærd

1-31-79-100-24

Punkt 5: Godkendelse – Etablering af erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke

1-35-73-59-24

Resumé

Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke oplever en øget kommunal efterspørgsel efter pladser til voksne borgere, som har behov for en skærmet bolig. Områdets fysiske rammer kan aktuelt ikke matche den kommunale efterspørgsel, da flere boliger er uhensigtsmæssige i forhold til borgernes behov og/eller tidssvarende.

Psykiatri- og Socialudvalget har den 10. april 2024 godkendt administrationens oplæg til løsning om oprettelse af en nybygget afdeling med 16 skærmede boliger samt at administrationen arbejder videre med projektet og udarbejder oplæg til anlægsramme.

Regionsrådet anmodes om at godkende, at der etableres et erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke, at projektet optages på investeringsoversigten for 2025 samt, at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. til det indledende anlægsarbejde.

Sagsfremstilling

Specialektoren driver Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke, som leverer indsatser til målgruppen 'voksne borgere med udviklingshandicap'. I tillæg til deres udviklingshandicap har borgerne oftest yderligere problemstillinger. Det kan f.eks. være autismespektrumforstyrrelser, diverse udviklingsforstyrrelser, dom, problemskabende adfærd eller psykiatriske diagnoser.

Området har i de senere år oplevet, at kommunerne i stigende grad efterspørger skærmede boliger til borgerne, dvs. en selvstændig bolig uden fællesarealer, med egen indgang og også ofte med behov for begrænsning af stimuli, f.eks. særlig støjdemping eller visuel afskærmning. Områdets fysiske rammer kan aktuelt ikke matche den øgede efterspørgsel på skærmede boliger.

I forlængelse heraf har Specialektoren udarbejdet et oplæg til erstatningsbyggeri målrettet borgere med udviklingshandicap og behov for skærmet bolig (se vedlagte bilag).

Oplægget blev præsenteret for Psykiatri- og Socialudvalget den 10. april 2024, hvor udvalget godkendte administrationens forslag om at nedlægge 10 boliger på Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke og erstatte dem med en nybygget afdeling på 16 skærmede boliger, som placeres på områdets matrikel i Mariager.

Oplægget beskriver:

- den øgede efterspørgsel efter skærmede boliger
- boliger i Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke, som bør udfases, da de ikke er tidssvarende og/eller ikke kan benyttes som skærmede boliger
- et løsningsforslag om erstatningsbyggeri i området

Nedenfor gennemgås oplæggets hovedkonklusioner.

Øget efterspørgsel efter skærmede pladser

Oplægget viser, at området samlet set har måttet afvise 89 henvendelser i 2021-2023, fordi området ikke havde en ledig plads. Heraf er 48 henvendelser blevet afvist, fordi området ikke havde en ledig skærmet plads.

Området har derudover undersøgt, om der allerede er indskrevne borgere på områdets tilbud, som ville have gavn af en mere skærmet bolig, end den bolig, som de aktuelt bor i. Tanken er, at borgere som disse eventuelt ville kunne tilbydes en mere passende bolig i en afdeling, som er bygget med henblik på skærmning – og at dette ville frigøre boliger til borgere, som ikke har behov for skærmning.

Konklusionen på undersøgelsen er, at der aktuelt er 6-8 borgere fordelt på områdets tilbud, som ville have gavn af en mere skærmet bolig.

Oplægget viser, at der er et stort behov for skærmede pladser, som det aktuelt ikke er muligt for området at imødekomme.

Gennemgang af boliger i området, som bør udfases

10 boliger i området er enten utidssvarende og/eller uhensigtsmæssige i forhold til målgruppen. Speciaalsektoren vurderer desuden, at det ikke er muligt at ombygge afdelingerne, da det i høj grad er selve placeringen af afdelingerne samt bygningsens beskaffenhed, som gør, at boligerne ikke kan benyttes som skærmede pladser.

Beskrivelse af løsning om erstatningsbyggeri

Speciaalsektoren vurderer, at en nybygget afdeling på 16 pladser vil give det bedst mulige udgangspunkt for faglig og økonomisk bæredygtighed, og at disse 16 pladser vil kunne bidrage til at imødekomme en del af den kommunale efterspørgsel efter skærmede boliger til borgere med middelsvært/svært udviklingshandicap, som derudover har yderligere problemstillinger.

Den nye afdeling planlægges placeret på en regionalt ejet grund, som indgår i områdets matrikler og på et byggefelt, som ligger afskærmet fra områdets øvrige afdelinger.

Økonomi

Anlægsprojektet

Afdelingen skal huses i nyopført byggeri og Region Nordjylland er bygherre på projektet. Regionen finansierer i første omgang opførelsen af byggeriet og kommunerne vil på sigt finansiere byggeriet fuldt ud, idet kommunerne gennem taksterne opkræves for de renteudgifter og afskrivninger, der er relateret til byggeriet.

Tidshorizonten for anlægsarbejdet er anslået til ca. 3,5 år efter politisk godkendelse. Estimatet forudsætter, at Mariagerfjord Kommune godkender en lokalplan for området, senest medio 2025.

For at sikre fremdrift i projektet anmoder administrationen om frigivelse af 1,5 mio. kr. til antagelse af en bygherrerådgiver og forberedende arbejder. Midlerne anvises fra Udviklingspuljen på Speciaalsektorens Investeringsoversigt for 2024.

Den samlede anlægsøkonomi estimeres på nuværende tidspunkt at ligge på 60 mio. kr. I forbindelse med udarbejdelse af budget 2025 bliver der udarbejdet et endeligt oplæg til anlægsøkonomi, som indarbejdes i investeringsoversigten for 2025. Det endelige behov for anlægsramme er betinget af omkostninger til byggeri og de særlige omkostninger, der er forbundet med skærminningsbehovet.

Driftsøkonomi

Udgiften til driften af tilbuddet og den socialfaglige indsats, som tilbuddet leverer, vil være fuldt finansieret af taksterne, som kommunerne opkræves for en plads.

Kommunikation og dialog

Der har været indledende dialog med direktionen i Mariagerfjord Kommune om regionens overvejelser om etablering af erstatningsbyggeri og den forestående proces for udarbejdelse af lokalplan. Kommunen har på den baggrund meddelt, at de forventer at påbegynde lokalplansarbejdet i 4. kvartal 2024.

I regi af Nordjysk Socialaftale har der været en dialog med kommunerne om behovet for erstatningsbyggeriet. På den baggrund vil byggeriet indgå i den kommende Nordjyske Socialaftale for 2025-26.

Indstilling

Psykiatri- og Socialudvalget indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender, at der etableres et erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshandicap - Sødisebakke.
2. Godkender, at projektet optages på investeringsoversigten for 2025.
3. Godkender, at der meddeles anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. til det indledende anlægsarbejde.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Indstillingen blev godkendt

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Notat - Oplæg til erstatningsbyggeri målrettet borgere med udviklingshandicap og behov for skærmet bolig

Punkt 6: Orientering om Lærings- og kvalitetsteam vedr. nedbringelse af tvang i psykiatrien

1-36-72-186-24

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres om afslutningen på arbejdet i det nationale lærings- og kvalitetsteam (LKT) for nedbringelse af tvang i psykiatrien.

Det indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Punktet præsenteres af Lægefaglig direktør Tina Gram Larsen.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland havde lead på "LKT Nedbringelse af tvang i psykiatrien" (LKT Tvang), der netop er afsluttet.

Det overordnede mål med LKT Tvang var (via en målrettet tværsektoriel indsats) at reducere antallet af patienter, der tvangsindlægges. Tvangsforebyggelse handler både om det, der foregår på hospitalerne i psykiatrien og om den indsats, der sker i fx kommunerne. Der var derfor fokus på følgende to indsatser:

- Tværsektorielle planer (udskrivningsaftaler/koordinationsplaner for voksne samt trygheds- og forebyggelsesplaner for børn og unge - sidstnævnte er et nyt redskab)
- Tværsektorielle netværksmøder

Indsatserne sker i tæt samarbejde med patienter og pårørende. I LKT Tvang var der to målgrupper for indsatsen, hhv. voksne, der får udarbejdet en udskrivningsaftale eller koordinationsplan og børn og unge fra 12 år i psykiatrien, der er anbragt på døgntilbud, tidligere har været udsat for tvang eller magtanvendelse og/eller hvor der vurderes et behov for at udarbejde en trygheds- og forebyggelsesplan på baggrund af en klinisk vurdering.

Der blev nedsat 11 lokale tværsektorielle forbedringsteams fordelt i hele landet

Selvom der ikke har kunnet ses et fald i tvangsindlæggelserne, har der været en positiv udvikling i brugen af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner hos de fleste teams i voksensporet. Det er meget positivt, idet der er en stærk formodning om, at gode tværsektorielle planer udarbejdet sammen med patienten på sigt kan forebygge tvang, selvom indsatsen selvfølgelig ikke kan stå alene.

Generelt har de lokale teams i børne- og ungesporene brugt en stor del af projektperioden (fra ultimo 2021 og to år frem) på at udarbejde en skabelon for den nye trygheds- og forebyggelsesplan og fundet hensigtsmæssige arbejdsgange herfor. Derfor har de enkelte teams først senere i processen fået afprøvet og udarbejdet de konkrete planer. Generelt beskrives der rigtig gode småskala-erfaringer med trygheds- og forebyggelsesplanerne.

LKT Tvang har i høj grad været et kulturforandringsprojekt, særligt i forhold til det tværsektorielle samarbejde. Derfor har det også taget tid at få implementeret, men det er en langsigtet investering. Der er kommet et øget blik for vigtigheden af at kende hinanden på tværs af enheder og sektorer. Der har været opmærksomhed på det særligt komplekse, det tværsektorielle, opbygning af relationer og forståelse af hinanden. Det har krævet tålmodighed og evnen at holde fast, når det er svært. Desuden er der kommet en øget opmærksomhed på at få udarbejdet de lovbestemte udskrivningsaftaler og koordinationsplaner – og nu med øget fokus på tvangsforebyggelse.

Regional forankring og implementering

I Nordjylland har der været to lokale forbedringsteams i hhv. Almenpsykiatrisk Afdeling Syd og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling i tæt samarbejde med Aalborg Kommune.

På "Faglig følgegruppe for forebyggelse af tvang", hvor Psykiatriens fem afdelingsledelser er repræsenteret, er der tilslutning til, at indsatser og erfaringer fra LKT Tvang skal forankres og udbredes lokalt. Der skal således fortsat afholdes tværgående netværksmøder og udarbejdes de relevante aftaler og planer. Der er enighed om, at det er en opgave, der kræver ledelsesmæssigt fokus til blandt andet forankringsprocessen.

Der kan læses mere om LKT Tvang på den [nationale hjemmeside for LKT](#). De konkrete erfaringer ses også i Erfaringskataloget, der er vedlagt som bilag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Cheflæge Tina Gram Larsen orienterede Psykiatri- og Socialudvalget om afslutningen på arbejdet i det nationale lærings- og kvalitetsteam (LKT) for nedbringelse af tvang i psykiatrien.

Psykiatri- og Socialudvalget drøftede orienteringen og tog den til efterretning.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Erfaringskatalog

Punkt 7: Orientering om årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023 og ny partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)"

1-49-74-12-24

Resumé

Den 14. maj offentliggjorde Sundhedsstyrelsen årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023. For Psykiatrien Region Nordjylland ses en let faldende tendens i antallet af både børn og unge samt voksne, som er berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger. Derudover har Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner indgået en ny partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)". Aftalen erstatter den tidligere partnerskabsaftale, som formelt udløb i 2020. Den overordnede målsætning i den nye aftale er en reduktion af antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin med tvang på 30 pct. inden udgangen af 2030.

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Lægefaglig direktør Tina Gram Larsen deltager under sagens behandling.

Sagsfremstilling

Den 14. maj blev årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023 offentliggjort (bilag 1). Rapporten er i år mindre omfangsrig med udvalgte nedslag i udviklingen. Dette da der afventes en ny monitoreringsmodel i forbindelse med indgåelse af den nye partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)", som blev indgået mellem Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner den 22. marts 2024 (bilag 2). Aftalen erstatter den tidligere partnerskabsaftale, som formelt udløb i 2020.

Årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023

Årsrapporten beskriver udviklingen i anvendelse af tvang i psykiatrien fra 2011-2013 til 2023 og fra 2022 til 2023.

På landsplan er det i løbet af de sidste 10 år ikke lykkedes at reducere det samlede antal voksne, der udsættes for en eller flere tvangsforanstaltninger. Hvor der i gennemsnit var 5.632 voksne i 2011-2013, som blev udsat for en eller flere tvangsforanstaltninger, var der 5.648 voksne i 2023. I Psykiatrien Region Nordjylland ses en let faldende tendens i antallet af voksne, som er berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger i 2023 sammenlignet med 2022.

Overblik udvikling fra 2022 til 2023 i tvangsforanstaltninger (voksne pr. 100.000 borgere), Psykiatrien Region Nordjylland:

- Antal personer der tvangsindlægges – let stigende tendens (i 2023 66,8 mod 66,5 voksne borgere pr. 100.000 i 2022). Over landsgennemsnittet.
- Antal personer der tvangstilbageholdes – faldende tendens (i 2023 44,2 mod 48,3 voksne borgere pr. 100.000 i 2022). Under landsgennemsnittet.
- Antal personer, hvor der har været anvendt bæltefiksering – faldende tendens (i 2023 22 mod 25 voksne borgere pr. 100.000 i 2022). Over landsgennemsnittet.
- Antal personer der fastholdes – faldende tendens (i 2023 25 mod 27 voksne borgere pr. 100.000 i 2022). Højest af alle regioner.
- Antal personer, der får akut beroligende medicin med tvang – faldende tendens (i 2023 31 mod 33 voksne borgere pr. 100.000 i 2022). Lavest af alle regioner.

For udvikling i tvang blandt børn og unge skal bemærkes, at der generelt er tale om små tal, og at tallene derfor kan være udtryk for tilfældig variation. Region Nordjylland ligger lavest af alle regioner ift. antal børn og unge berørt af en eller flere tvangsforanstaltninger pr. 100.000 borgere. Med hensyn til tvangsindlæggelser ses en svagt stigende tendens fra 2022 til 2023, mens antallet af børn der er blevet tvangstilbageholdt har været faldende.

Ny partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)"

Den overordnede målsætning i partnerskabsaftalen er at reducere antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere med 30 pct inden udgangen af 2030.

Udgangspunktet for reduktionen er en baseline, som er et gennemsnit af data fra årene 2021-2023. Udviklingen monitoreres løbende og suppleres med en indikator for antallet af unikke personer samt antallet af episoder i forhold til antallet af indlagte patienter i Psykiatrien. Den nationale monitoreringsmodel er endnu ikke endeligt fastlagt, men forventes at følge samme kadence som tidligere med halvårslige nationale monitoreringer og redegørelser til Sundhedsstyrelsen, samt opfølgning via Task Force for psykiatriområdet.

Partnerskabsaftalen tydeliggør behovet for et særligt fokus på børn og unge samt en undersøgelse af potentialet i socialpsykiatrien for indsatser, der kan medvirke til at forebygge, at borgere bliver indlagt med tvang i Psykiatrien. I Partnerskabsaftalen understreges det, at regionerne forpligter sig til at arbejde hen imod at indfri den fælles målsætning om at reducere anvendelsen af tvang i Psykiatrien. Derudover forventes det, at regionerne har en klar plan for arbejdet, som de kan dele med Task Force for Psykiatriområdet, der følger fremdriften i forhold til målsætningen.

I Psykiatrien udarbejdes der en årlig handleplan for forebyggelse af tvang (bilag 3), hvor hver afdeling synliggør det kommende års indsatser og fokusområder. Afdelingsledelserne forpligter sig til at arbejde med forebyggelse af tvang samt sikre, at handleplanen realiseres og kontinuerligt genbesøges. Derudover har Psykiatriens Faglig følgegruppe for forebyggelse af tvang, med repræsentanter fra alle afdelingsledelser til formål at sikre intern fokusering på forebyggelse af tvang fx gennem videns- og erfaringsdeling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Tager orientering om årsrapport og ny partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)" til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Cheflæge Tina Gram Larsen orienterede Psykiatri- og Socialudvalget om årsrapport for monitorering af tvang i psykiatrien 2023 og ny partnerskabsaftale "Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien", og udvalget tog efterfølgende orienteringen til efterretning.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Bilag 1 SST Monitorering af tvang i psykiatrien 2023

Bilag 2 Partnerskabsaftale 2024-2030.pdf

Bilag 3 Handleplan for forebyggelse af tvang 2024 - Psykiatrien RN

Punkt 8: Godkendelse - Mødeplan for 2025 for Regionsråd og Forretningsudvalg m.fl.

0-272-24

Resumé

Administrationen har udarbejdet et forslag til mødeplan for 2025 for Regionsrådet, Forretningsudvalget og de seks stående udvalg, som skal vedtage deres egen mødeplan.

Regionsrådet opfordrer udvalgene til at tage udgangspunkt i det fremlagte forslag, der bl.a. sikrer, at politikere og relevante embedsmænd kan deltage i de mødefora, de er udpeget til.

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget godkender det fremlagte forslag.

Sagsfremstilling

Om møderne

De stående udvalg skal efter lovgivningen selv vedtage deres mødeplan. I vedlagte bilag er der fremsat forslag til mødedatoer for de stående udvalg, herunder også Psykiatri- og Socialudvalget.

Møderne holdes som udgangspunkt i Regionshuset, udvalgene kan dog henlægge et eller flere møder på øvrige matrikler. Juli måned er mødefri, ligesom andre traditionelle ferieperioder (uge 7 og 8, dagene inden Påske og uge 42) er friholdt for møder.

Systematikken er, at udvalgsmøder så vidt muligt afholdes i uge 1 og uge 2 i enhver given måned, forretningsudvalgsmøder i uge 2 og 3, mens regionsrådsmøder og temamøder som hovedregel afholdes i den fjerde uge i hver måned, dog justeret for ferieperioder og helligdage.

Med hensyn til august måned fastsætter loven, at 1. behandlingen af Budgetforslag 2026 skal være fremsat senest 24. august 2025, Derfor holdes august-mødet i Regionsrådet allerede mandag den 18. august 2025.

Det har som konsekvens, at sager fra udvalgsmøder (også Psykiatri- og Socialudvalget) i uge 33 først kan komme videre til Forretningsudvalget og Regionsrådet i september 2025.

Af hensyn til sammenhængen i mødeplanen henstilles det, at udvalgene i videst muligt omfang følger det fremlagte forslag. Årsagen er blandt andet, at de fleste regionsrådsmedlemmer sidder i to - og enkelte i tre - udvalg. Der er derfor begrænsede muligheder for at flytte møder.

Psykiatri- og Socialudvalget for 2025

Forslag til udvalgets mødeplan - alle dage kl. 13.00-16.00:

- Tirsdag 7. januar
- Tirsdag 28. januar
- Tirsdag 4. marts
- Tirsdag 1. april
- Tirsdag 6. maj
- Tirsdag 3. juni
- Tirsdag 5. august
- Tirsdag 2. september
- Tirsdag 30. september
- Tirsdag 4. november
- Tirsdag 2. december

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Forretningsudvalget, den 21. maj 2024, punkt 11:

Forretningsudvalget traf den 21. maj 2024 følgende beslutning:

Indstillingen blev godkendt.

Per Larsen, Pia Buus, Peter Therkildsen og Mads Duedahl deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning fra Regionsrådet, den 27. maj 2024, punkt 8:

Indstillingen blev godkendt.

Mulle Jensen, Kristoffer Hjort, og Jørgen Rørbæk Henriksen deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Godkender de fremlagte mødedatoer for Psykiatri- og Socialudvalget i 2025

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Indstillingen blev godkendt

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Mødekalender for RN 2025

Punkt 9: Orientering: Program for "Åbent Hospital 2024"

1-40-74-163-24

Resumé

I lighed med øvrige år, afholdes der Åbent Hospital søndag den 1. september, hvor Hospitalsbyen åbnes for alle interesserede. Der er nedsat en styregruppe for Åbent Hospital bestående af repræsentanter fra Psykiatrien, Byg Hospitalsbyen samt Aalborg UH, hvor formandsskabet også er forankret. Der foreligger nu et oplæg til program for afvikling af arrangementet, som hermed præsenteres for Psykiatri- og Socialudvalget.

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Åbent Hospital 2022, hvor der var åbent for alle interesserede borgere, var en stor succes med mange glade besøgende. Derfor gentager vi succesen i 2024, hvor der – i lighed med de andre regioner – bliver afholdt Åbent Hus i Hospitalsbyen søndag den 1. september 2024. Her vil dørene igen blive åbnet for alle borgere, der har lyst til at kigge forbi, til forskel for Åbent Hospital 2023, som blev afviklet med en begrænset deltagerkare.

Der er udarbejdet et udkast til rammer og indhold for arrangementet, som er vedlagt dagsordenen. Overordnet er planen, at der bliver mulighed for, at de besøgene kan færdes frit på etage 00 og etage 01 på Nyt Aalborg Universitetshospital samt et afgrænset område i Psykiatriens Etape 1. Som noget nyt i år får gæsterne også mulighed for at deltage på guidede rundvisninger inspireret af tidligere års ønsker. Derfor laves der guidede rundvisninger, hvor de besøgene kan opleve en somatisk sengestue, servicehuset, teknikområder og desuden har vi i år mulighed for at lave guidede rundvisninger i Psykiatriens Etape 2.

Der lægges desuden op til, at borgerne denne gang også kan møde regionens politikere ved forskellige stande i en form for "eventområde" i Hospitalsbyen.

Der blev ligeledes orienteret om Åbent Hospital i Udvalg for indflytning på Nyt Aalborg UH 2024-2025 den 15. maj 2024, hvor der var fuld opbakning til programmet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Orienteringen blev taget til efterretning.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Program for Åbent Hospital 2024

Punkt 10: B: Orientering om ændringer i psykiatriloven

1-19-72-1282-24

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres om ændringer i psykiatriloven pr. 1. juni 2024.

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog den 21. maj følgende ændringer af psykiatriloven, som træder i kraft den 1. juni 2024:

Ændring af samtykkeregler for patienter under 15 år

Nu skal patienter under 15 år også selv give samtykke til indlæggelse og behandling på psykiatrisk afdeling (gælder ikke for ambulante behandling).

Det betyder, at der ved patienter under 15 år skal indhentes samtykke fra både forældremyndighedsindehaver og barnet selv. Uanset patientens alder vil det være tvang, hvis patienten ikke samtykker. Der er ingen nedre aldersgrænse for, hvornår mindreårige patienter kan modsætte sig behandlingen.

Hvis forældremyndighedsindehaverne samtykker, men patienten/barnet ikke samtykker, så er der tale om tvang, og de almindelige procedurer for tvang skal følges, herunder beskikkelse af patientrådgiver for den mindreårige, klageadgang, eftersamtale osv.

Ændringen er en afvigelse fra udgangspunktet i sundhedsloven, som fastsætter, at patienter, der er fyldt 15 år, selv kan give samtykke til behandling, mens forældremyndighedsindehaver kan samtykke til behandling for patienter under 15 år.

Formålet med ændringen er at styrke mindreårige patienters rettigheder.

Der kan nu anvendes metaldetektorer på psykiatriske afdelinger og ambulatorier

Der er i forvejen mulighed for at anvende krops- og bagagescannere for at sikre, at medikamenter, rusmidler eller farlige genstande ikke indføres på psykiatriske afdelinger. Med lovændringen kan nu også anvendes metaldetektorer.

Undersøgelse med scanner eller metaldetektor forudsætter, at der er mistanke om, at medikamenter, rusmidler eller farlige genstande er blevet eller vil blive indført.

På retspsykiatriske afdelinger gælder mistankekravet ikke; her kan undersøgelse med kropsscanner, bagagescanner og metaldetektor anvendes rutinemæssigt.

Overlægen har beslutningskompetencen; anden læge kan beslutte i overlægens fravær.

Der er desuden fra 1. juni mulighed for at anvende metaldetektor på psykiatriske og retspsykiatriske ambulatorier. Dette er en modifikation til udgangspunktet om, at psykiatriloven kun omfatter personer, der er indlagt på psykiatrisk afdeling, eller skal tvangsindlægges.

Også ved anvendelse i ambulatorier gælder mistankekravet – dog ikke i retspsykiatriske ambulatorier, hvor metaldetektor kan benyttes rutinemæssigt.

Ny regel om videregivelse af oplysninger til politiet ifm. fælles udkørsel med politiet til personer med eventuelle psykiske lidelser eller udfordringer

Hidtil har der i situationer med fælles udkørsel været mulighed for, at sundhedspersonen (typisk en sygeplejerske fra Psykiatrisk Skadestue) kunne videregive oplysninger til politiet efter en værdispringsregel.

Med lovændringen bliver det en ”skal-regel” – altså pligt til at videregive oplysninger, der er nødvendige for at politiet kan vurdere situationen i forbindelse med den fælles udkørsel, fx sikkerhedsvurdering som led i forberedelse.

Videregivelse afgrænses, så der kun videregives nødvendige og relevante oplysninger med henblik på at varetage opgaven.

Formålet er at sikre bedre håndtering af borgeren og situationen samt at højne sikkerheden for både politiet og psykiatriens personale i situationen.

Patienters erstatningskrav kan nu også behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a (let adgang til domstolsprøvelse af frihedsberøvelse)

Efter de hidtidige regler kan patienter, der i Det Psykiatriske Patientklagenævn ikke får medhold i klage over frihedsberøvelse eller tvangsfiksering, indbringe sagen for retten efter retsplejelovens regler om let adgang til domstolsprøvelse. Den lette adgang til domstolsprøvelse indebærer, at Patientklagenævnet indbringer sagen for patienten, retten beskikker en advokat, og det er omkostningsfrit for patienten. Under retssagen kan patienten fremsætte erstatningskrav.

Med lovændringen kan patienter nu også indbringe sagen for retten efter disse regler i retsplejeloven, selv om de har fået medhold i patientklagenævnet – hvor det dermed alene er erstatningsspørgsmålet, der indbringes for retten. Denne del af lovændringen har virkning fra 11. januar 2023.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Orienteringen blev taget til efterretning.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

Lovforslag L 128 som vedtaget, 21.5.2024

Punkt 11: B: Orientering om resultater fra Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) i Psykiatrien 2023

1-13-5-353-24

Resumé

Resultaterne af Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser i Psykiatrien 2023 (LUP Psykiatri) præsenteres. Psykiatridirektør Jan Mainz indleder punktet med et kort oplæg.

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser i Psykiatrien (LUP Psykiatri) er en national spørgeskemaundersøgelse, der gennemføres på vegne af de fem regioner og Danske Regioner.

Undersøgelsen har til formål at opsamle viden om patienters og pårørendes oplevelser og vurderinger af Psykiatrien med henblik på at afdække, hvor der er behov for kvalitetsforbedringer. Undersøgelsen giver mulighed for at følge udviklingen over tid og sammenligne internt i regionen og på tværs af regioner.

Undersøgelsens resultater fremgår af oversigter og rapporter udarbejdet af forsknings- og konsulenthuset DEFACTUM, som er en del af Region Midtjylland.

Resultaterne baserer sig på to forskellige måder at indsamle spørgeskemadata på:

1. Årlig stikprøveundersøgelse, hvor undersøgelsen er baseret på, at alle patienter og pårørende i målgruppen har fået tilbudt et spørgeskema i undersøgelsesperioden. Spørgeskemadata baserer sig på 26-35 spørgsmål.
2. Løbende digitale målinger. Spørgeskemadata baserer sig på ni spørgsmål, som dækker de nationale mål og centrale områder for den patientoplevede kvalitet. Syv af disse spørgsmål er desuden ens på tværs af LUP Psykiatri, LUP Somatik og LUP Akutmodtagelse.

Nedenstående tabel beskriver, hvilke populationer, som baserer sig på de forskellige indsamlingstyper:

Årlig stikprøve	Løbende digitale målinger
Børn- og Unge Indlagt	Voksenpsykiatrien Indlagt
Børn- og Unge Ambulant	Voksenpsykiatrien Ambulant
Forældre til Børn og Unge Ambulant	Retspsykiatri Ambulant
Retspsykiatri Sengeafsnit	

Spørgeskemaundersøgelsen for pårørende til voksne indlagte og ambulante patienter, har siden 2005 været en del af LUP-undersøgelserne og gennemføres hvert tredje år. Seneste pårørendeundersøgelse var i 2021, hvorfor næste pårørendeundersøgelse gennemføres i 2024. Det er i december 2023 besluttet på et styregruppemøde, at pårørende til voksne patienter identificeres og rekrutteres via den digitale patientbesvarelse og kontaktes efterfølgende via SMS og e-mail. Dette foregår således, at i forbindelse med, at de voksne patienter modtager en invitation til LUP-undersøgelsen via Digital Post, vil det være muligt at bede patienterne om at oplyse op til to telefonnumre og/eller e-mailadresser på pårørende, som må kontaktes. DEFACTUM kan herefter sende en SMS eller e-mail til de pårørende med en invitation til undersøgelsen indeholdende et link til et digitalt spørgeskema med ti nationale nøglespørgsmål.

Grundet lavt antal udleverede og returnerede spørgeskemaer blandt indlagte børn og unge samt pårørende til indlagte børn og unge har Psykiatrien Region Nordjylland ikke modtaget resultater for disse delundersøgelser. Det kræver mindst 10 udleverede spørgeskemaer og mindst 5 returnerede spørgeskemaer, før der udarbejdes en rapport.

Resultaterne af LUP-Psykiatri er offentliggjort d. 13-03-2024.

Resultater LUP Psykiatri 2023:

Før gennemgang af resultaterne for LUP Psykiatri, er det væsentligt at have svarprocenterne med i betragtning. Det er værd at bemærke, at overgangen til løbende digitale målinger har resulteret i et fald i svarprocenten:

- Voksne indlagte patienter: 20%
- Voksne ambulante patienter: 25%
- Retspsykiatrisk sengeafsnit: 95%
- Retspsykiatrisk ambulatorium: 9%
- Børn og unge ambulante patienter: 84%
- Børn og unge forældre til ambulante patienter: 84%
- Ældrepsykiatrien: 40%

Svarprocenten for de årlige stikprøvemålinger er imidlertid høj og det er værd at bemærke, at Børne- og Ungdomspsykiatrien er lykkedes med at erhverve markant flere besvarelser sammenlignet med tidligere målinger.

Det bemærkes at den samlede tilfredshed blandt voksne patienter ligger på landsgennemsnittet, idet 73% af de voksne patienter i Psykiatrien er i høj eller meget høj grad tilfredse samlet set. For Børne- og Ungdomspsykiatrien er det værd at bemærke, at den samlede tilfredshed er højere end landsgennemsnittet, idet henholdsvis 84% af patienterne og 88% af de pårørende er i høj grad eller meget høj grad tilfredse samlet set. Det tegner sig et anderledes billede for retspsykiatrien, hvor 47% af patienterne i høj eller meget høj grad er tilfredse samlet set, hvorimod landsgennemsnittet for retspsykiatrien er 61%.

Jan Mainz vil give en nærmere præsentation af Psykiatrien Regions Nordjyllands LUP-resultater.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget:

1. Tager LUP Psykiatri 2023 resultaterne til efterretning

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Orienteringen blev taget til efterretning.

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Bilag

PowerPoint Præsentation af LUP Psykiatri 2023 resultaterne

LUP Psykiatri 2023_Regionale forskelle

One-pager - kort udgange af den nationale årsrapport for LUP Psykiatri 2023

Rapport for delundersøgelse på regionsniveau voksne indlagte patienter

Rapport for delundersøgelsen på regionsniveau børn og unge ambulante patienter

Rapport for delundersøgelsen på regionsniveau retspsykiatrisk sengeafsnit

Rapport for delundersøgelse på regionsniveau voksne ambulante patienter

Rapport for delundersøgelse på regionsniveau forældre til børn og unge ambulante patienter

Punkt 12: Orientering

1-01-81-7-24

Sagsfremstilling

- Ventelisten i Børne og Ungepsykiatrien kan findes under øvrigt materiale i Prepare

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Intet under dette punkt

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Punkt 13: Eventuelt

1-01-81-7-24

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 12. juni 2024

Intet under dette punkt

Kirsten Morild Andersen tog ikke del i sagens behandling

Punkt 14: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-7-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.